

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/100/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512207111
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8512207111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej vo veci navrhovateľky E. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. č. XXX, proti odporcovi K. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. č. 5, o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 4 P 267/2012 - 70 zo 17.04.2013 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh, ktorým sa navrhovateľka domáhala voči odporcovi určenia príspevku na výživu rozvedeného manžela vo výške 450 Eur mesačne zamietol. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že finančná situácia navrhovateľky je zložitá, pretože jej príjem je nízky a dosahuje iba sumu 118,30 Eur mesačne, z ktorej prispieva na chod domácnosti, ktorú zdieľa so svojou matkou, avšak túto nie je možné riešiť prostredníctvom podanej žaloby. Súd dospel k záveru, že priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela by bolo v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na priebeh manželstva a správanie sa navrhovateľky. Účastníci konania už 20 rokov pred rozvodom manželstva spolu nežili a nehospodárili spolu. Každý z účastníkov si svoje potreby zabezpečoval sám. Za daných okolností priznaniu príspevku na výživu rozvedenej manželky odporuje skutočnosť, že navrhovateľka s odporcom dlhodobo nežila, nehospodárila, neprispievala na chod spoločnej domácnosti a manželstvo bolo len formálnym zväzkom. O odporcu sa navrhovateľka dlhé roky nezaujímal a to až do času, kým nezačala využívať možnosť získania finančných prostriedkov od zárobkovo činného manžela vo forme výživného.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie navrhovateľka.

Poukázala na to, že základnou podmienkou pre určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela je neschopnosť bývalého manžela užiť sa samostatne, pričom primeraná výživa znamená užší rozsah výživného, avšak prioritným účelom je odstránenie nepriaznivých majetkových následkov po rozvode, ktoré ak sú dané, odôvodňujú priznanie výživného. Hľadisko príčin, ktoré viedli k rozvratu manželstva možno vyvodiť z podmienky požadovaného súladu vyživovacej povinnosti s dobrými mravmi v rámci spoločných ustanovení.

Súd prvého stupňa nevykonal vo veci navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dôsledne nepreskúmal dôkazy, ktoré boli predložené. Časť poskytovaného príspevku na zabezpečenie základných životných podmienok, ktoré činia sumu 60,50 Eur je dostatočným dôkazom na splnenie podmienky pre stanovenie príspevku.

Počas trvania manželstva sa navrhovateľka neustále snažila o dobrý manželský vzťah, čo však nebolo ľahké, pretože odporca svoje pracovné aktivity vykonával mimo svojho trvalého bydliska, pracoval prevažne v zahraničí. V čase výkonu jeho pracovných aktivít sa častejšie zdržiavala u svojich rodičov v mieste trvalého bydliska, ale bolo tomu tak preto, že si nerozumela s odporcovou matkou a trpela samotou od častého odlúčenia od odporcu. Taktiež navrhovateľka mala časté zdravotné problémy.

Odporca má nadpriemerné príjmy, o čom svedčia aj daňové priznania predložené súdu. Na základe toho navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky poukázal na to, že zdravotné problémy, o ktorých hovorí navrhovateľka v odvolaní, nie sú závažného charakteru, lebo inak by bola poberateľkou invalidného dôchodku. Okolnosť, že navrhovateľka nemá prácu, ju neopravňuje žiadať o výživné na rozvedenú manželku. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

V predmetnej veci bolo nepochybne preukázané, že manželstvo účastníkov trpelo dlhodobým a hlbokým rozvratom, v dôsledku ktorého bolo toto manželstvo rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2C 156/2011 - 27 zo 14.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 15CoP 47/2012 - 53 z 19.09.2012 rozvedené. Počas rozvodového konania bolo nepochybne preukázané, že účastníci spolu dlhodobo nežili, nehospodárili spolu a neuspokojovali svoje hmotné a kultúrne potreby po každej stránke, tak ako to vyžaduje Zákon o rodine od manželov. Účastníci konania nevedli spoločnú domácnosť a navrhovateľka nebola prihlásená k trvalému pobytu v Obci J., kde sa zdržiaval odporca a kde mali účastníci úmysel žiť ako manželia v domácnosti rodičov odporcu. V prevažnej miere, ako to bolo správne zistené aj na súde prvého stupňa v predmetnom konaní aj v rozvodovom konaní, zdržiavala sa navrhovateľka pri svojej matke a aj keď navrhovateľka v priebehu konania poukázala na to, že sa tak stalo z dôvodov nerozumenia si s matkou odporcu, je potrebné konštatovať, že navrhovateľka neprispela svojím postojom a správaním sa k riadnemu fungovaniu manželstva účastníkov.

Je pravdou, že navrhovateľke bolo vyhovené v konaní pod sp. zn. 5C 52/2011 Okresného súdu Stará Ľubovňa, pokiaľ ide o určenie výživného pre manželku, pretože na základe rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5 C 52/2011 - 41 zo 07.12.2011 bol odporca zaviazaný prispievať na jej výživu ako manžel sumou 70 Eur mesačne od 28.04.2011.

Manželské výživné, teda výživné, ktoré sú si manželia povinní navzájom platiť a poskytovať v prípade takej potreby počas trvania manželstva, má iný charakter ako príspevok na výživu rozvedeného manžela. Manželka totiž majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, predpokladá sa, že ide o blízke osoby, ktoré sa majú vzájomne podporovať a vytvárať zdravé rodinné prostredie, a preto je priznanie manželského výživného počas trvania manželstva žiaduce, ak je preukázané, že druhý z manželov nemá dostatočný príjem na svoju výživu.

Pokiaľ však ide o príspevok na výživu rozvedeného manžela, ako bolo vyššie naznačené, ide o príspevok, ktorý je diametrálne odlišný od manželského výživného a pri rozhodovaní o ňom je potrebné prihliadať na ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine veľmi dôsledne a zisťovať, či priznanie takého výživného by nebolo v rozpore s dobrými mravmi.

V tomto smere aj odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvého stupňa v tom zmysle, že so zreteľom na postoj navrhovateľky v priebehu celého manželstva k navrhovateľovi, ale aj k manželstvu ako takému, najmä z pohľadu toho, že účastníci nevedli spoločnú domácnosť, je potrebné konštatovať, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by mal v súčasnosti odporca prispievať na výživu bývalej manželky pokiaľ počas celej existencie manželstva táto hospodárila samostatne. Je potrebné predovšetkým zdôrazniť okolnosť, že počas celého trvania manželstva nevedli účastníci riadny život v spoločnej domácnosti.

Za týchto okolností správne postupoval súd prvého stupňa pokiaľ návrh zamietol a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

V ostatnom v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje odvolací súd na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

K odvolacím námietkam navrhovateľky je potrebné dodať, že eventuálne zdravotné problémy navrhovateľky a nemožnosť nájsť si prácu, nie sú so zreteľom na vyššie uvedené okolnosti dôvodom pre zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa. V tomto smere je potrebné prisvedčiť argumentácii odporcu, že navrhovateľka nie je na invalidnom dôchodku, má zdravotné problémy, ktoré sa môžu vyskytnúť u mnohých ľudí a okolnosť, že sa jej nepodarilo nájsť si prácu, je práve základom pre skutočnosť, že sociálna situácia navrhovateľky je veľmi nepriaznivá, ako to zistil súd prvého stupňa. Nemožno však konštatovať, že by navrhovateľka nebola schopná sama sa živiť zo zdravotných dôvodov.

Preto je potrebné rozhodnutie súdu prvého stupňa považovať za vecne správne.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého navrhovateľka ako neúspešná účastníčka nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a odporcovi žiadne preukázateľné trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.